

PTT-ennusteet 4/2026

Metsäala – kevät 2026

Metsäteollisuuden viennin kasvua jarruttaa vaisu kysyntä ja sota Lähi-idässä – puumarkkinoilla pohja saavutettu

Matti Valonen, Marjo Maidell, Olli Korhonen ja Paula Horne

16.4.2026

Pellervon taloustutkimus PTT

Eerikinkatu 28 A
00180 Helsinki
Sähköposti ptt@ptt.fi

ISSN 1799-9340 (pdf)

Sisältö

Maailman merillä myrskyä	4
Ylikapasiteetti kartonkien kiusana	6
Papereiden tuotanto ja vienti laskevat.....	7
Havusellun vientihinta nousussa	7
Sahatavaran viennin kasvu hidastuu.....	9
Vanerin vienti kääntyy nousuun.....	9
Puunkäyttö nousee hieman tuotannon lisääntymisen myötä	10
Hakkuiden määrä maltilliseen nousuun.....	11
Hupenevat varastot lisäävät puukauppoja	12
Kuitupuun hinnat laskevat	13
Energiapuun kysyntä laskussa	16
Havutukin hinta kohonnut Keski-Euroopassa.....	16

Johdanto

Suomen metsäteollisuuden kasvua jarruttavat lähivuosina epävarmuus maailmanmarkkinoilla, Iranin sodan seurauksena nousevat kuljetuskustannukset ja heiveröinen talouskasvu. Lisäksi kansallisen ennallistamissuunnitelman toimeenpano lisää epävarmuutta metsäalalla.

Vaikeasta markkinatilanteesta huolimatta Suomen metsäteollisuuden viennin arvo kasvaa varovaisesti lähivuosina pääasiassa sahatavaran ja massan viennin arvonnousun myötä. Ennustejaksolla Suomen metsäteollisuuden vientiin vaikuttavat kielteisesti Kiinan ja mahdollisesti Kanadan pyrkimys ohjata omaa tuotantoaan uusille markkina-alueille. Kartongin ja massan vienti säilyy kuluvana vuonna pitkälti viime vuoden kaltaisena, sen sijaan paperin vienti laskee kahden paperikoneen sulkeutumisen myötä. Sahatavaran vienti kasvaa, mutta kasvuvauhti hidastuu viime vuodesta. Sahatavaran viennin kasvua tukee rakentamisen varovainen elpyminen Euroopassa sekä keskieuropalaisten sahojen tuotannon väheneminen.

Puumarkkinoiden vaisun kysynnän myötä viime syksynä alkanut puun hinnanalasku heijastuu vuotuisen keskihintaan, joka laskee ensimmäistä kertaa vuosiin. Hinnanlasku kohdistuu kuitupuuhun selvästi tukkipuuta enemmän. Markkina vilkastuu, kun varastojen hupeneminen lisää hakkuita ja etenkin puukauppoja. Metsäteollisuuden puunkäyttö nousee vain maltillisesti, mikä ylläpitää puun tarvetta. Yksityismetsien nimelliset bruttokantorahatulot kääntyvät laskuun puun hintakehityksen myötä, ja tulot vähenevät vajaaseen 3 miljardiin euroon.

Vientimarkkinat		2026e	2027e	Puumarkkinat		2026e	2027e
Paperi	määrä	-5 %	0 %	Metsäteollisuuden puun käyttö		1 %	1 %
	hinta	1 %	1 %				
Kartonki	määrä	1 %	2 %	Markkinahakkuut		2 %	1 %
	hinta	0 %	2 %				
Massa ¹	määrä	2 %	0 %	Puukaupat yksityismetsistä		4 %	6 %
	hinta	3 %	1 %				
Sahatavara	määrä	4 %	2 %	Puun nimellishinta ²		-3 %	2 %
	hinta	3 %	2 %				
Vaneri	määrä	2 %	6 %	Bruttokantorahatulot yksityismetsistä		-4 %	3 %
	hinta	2 %	2 %				
¹ pääosin sellua				² pystykaupat, vuotuinen keskihinta			

Maailman merillä myrskyää

Iranin sodan aktiivisen vaiheen odotetaan päättyvän huhtikuun aikana, sillä sisäpoliittiset paineet pakottavat Trumpin nopeisiin ratkaisuihin. Kiina on Iranin tärkein kauppakumppani, jonka energian tuonnista merkittävä osa kulkee Hormuzinsalmen läpi. Tämä puolestaan lisää Iranin halukkuutta löytää ratkaisu konfliktiin. Nopean ratkaisun käänköpuolena on Iranin hallitsevan islamistinen regiiimin jatkaminen ainakin toistaiseksi vallassa, minkä seurauksena uuden eskalaation riski säilyy korkeana. Tämä näkyy raaka-aine- ja rahoitusmarkkinoilla hermostuneisuutena ja hintojen suurena vaihteluna.

Yhdysvaltojen talouskasvu jatkuu kohtuullisena tänä ja ensi vuonna. Pahimmat pelot Trumpin hallinnon tullipolitiikasta eivät ole ainakaan vielä toteutuneet. Korkeimman oikeuden tullipäätös oli Trumpille merkittävä poliittinen tappio, mutta se ei muuta kauppapolitiikan suuria linjoja. Tullit ovat asettuneet pysyvästi aiempaa korkeammalle tasolle, ja ajoittaisesta vaihtelustaan huolimatta niiden odotetaan pysyvän keskimääräisesti nykyisellään koko ennustekauden ajan. Trumpin valtava ja julkiselle taloudelle tuhoisa talouspoliittinen lakipaketti "One Big Beautiful Bill Act" vahvistaa kuitenkin yritysten investointiluottamusta ja tasapainottaa kauppapolitiittista epävarmuutta purkamalla sääntelyä ja lisäämällä yritysten kannustimia.

Kiinan talouden trendikasvu on hiipuvalla uralla, ja se jatkaa taloutensa teko-hengitystä aggressiivisella teollisuuspolitiikalla. Kiinan vientivetoinen kasvustrategia lisää jännitteitä Kiinan ja Euroopan välillä, mutta Eurooppa on Trumpin tullien varjossa haluton lähtemään Kiinan kanssa kauppasotaan. Yli-tuotannon ylläpitäminen ja hintojen polkeminen on kuitenkin Kiinankin näkökulmasta pitkällä aikavälillä kestäväntöntä, sillä se johtaa deflaatiokierteen syvenemiseen, teollisuuden kannattavuuden murenemiseen ja globaalien kauppasuhteiden pirstaloitumiseen.

Euroalueen kasvu on piristymässä hieman ensi vuonna. Saksan valtiojohtoisen investointiohjelman välittyminen selvästi nopeampana talouskasvuna odottaa ensi vuoteen suurten infra- ja energiahankkeiden hitaiden luvitusprosessien sekä teollisuuden ja rakentamisen pitkien toimitusaikojen vuoksi. Euroopan ajalehtiminen maailman myrskyissä ilman strategista otetta ja vaikeudet puolustaa taloudellisia intressejään kauppapolitiikan uudessa todellisuudessa rajoittavat kasvuvauhtia vanhalla mantereella. Fossiilisen energian hintakriisi voi johtaa päästökaupan romuttamiseen, mikä tuhoaisi Euroopan suhteellisen edun vihreissä investoinneissa.

JULKIVAPAA 16.4. klo 10.00

Mikäli Iranin sodan aktiivinen vaihe jää odotusten mukaisesti lyhyeksi, merkittävimmät hintavaikutukset nähdään tässä vaiheessa energiassa. Siten euroalueen inflaatio pysyy vuositasolla maltillisena, eikä keskuspankilla ole tarvetta merkittävään rahapolitiikan kiristämiseen. Persianlahden alueen jännitteet säilyvät korkealla sodan aktiivivaiheen jälkeenkin, mikä heijastuu markkinakorkoihin levottomuutena,

Dollari on perinteisesti vahvistunut globaalin turvallisuuspoliittisen tilanteen kiristyessä riippumatta siitä, mikä on Yhdysvaltojen rooli kriiseissä. Näin tälläkin kertaa: dollari toipuu tänä vuonna maltillisesti viime kevään notkahduksesta, joka aiheutui sijoittajien dollarimääräisten riskien vähentämisestä.

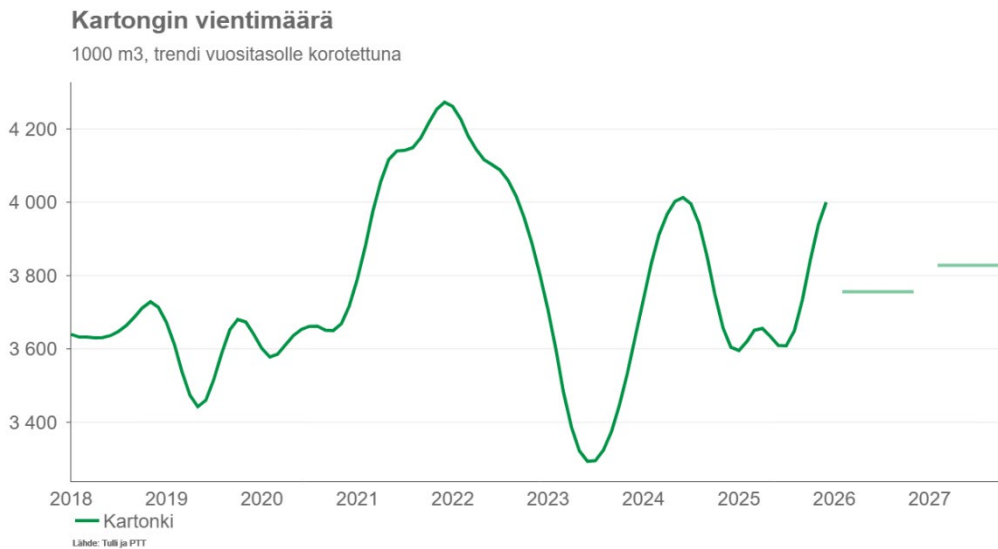
Epävarmuus globaaleilla markkinoilla kohdistuu myös Suomen metsäteollisuuteen. Iranin sota ja Hormuzinsalmen sulkua vaikuttavat metsäteollisuuteen suoraan kasvaneiden laivarahdin kuljetuskustannusten kautta. Logistiikkayhtiöt ovat polttoaineiden kallistumisen takia alkaneet periä polttoainelisiä ja Lähi-idän alueelle suuntautuvista kuljetuksista riskilisiä. Sodan vaikutukset Lähi-idän talouteen tuntuvat voimakkaimmin sahateollisuudessa, sillä sen viennin määrästä yhdeksän prosenttia suuntautuu alueelle. Vaikutus kemialliseen metsäteollisuuteen on vähäisempi, sillä sen viennistä vain pari prosenttia suuntautuu Lähi-itään.

Metsäalan ennusteessa oletetaan Iranin sodan aktiivivaiheen päättyvän huhtikuun loppuun mennessä, jonka jälkeen logistiikkakustannukset tulevat jälleen laskemaan. Epävarmuus kuitenkin jatkuu ja paluuta aikaan ja kustannustasoon ennen sodan alkua ei ole näköpiirissä.

Epävakaasta näkymästä huolimatta tänä vuonna Suomen metsäteollisuuden viennin arvo kasvaa kaksi prosenttia. Paperia lukuun ottamatta kaikkien metsäteollisuuden päätuotteiden viennin arvo kasvaa. Sahatavaran, vanerin ja massan viennin arvo kasvaa voimakkaimmin. Sahatavaran viennin arvo kasvaa liki kahdeksan prosenttia sekä vanerin ja massan vajaat viisi prosenttia. Ensi vuonna kaikkien päätuotteiden viennin arvo kasvaa, mutta epävarmuus markkinoilla kuitenkin jatkuu. Ensi vuonna voimakkaimmin kasvaa vanerin viennin arvo Metsä Groupin LVL-tehtaan ylösajon myötä.

Ylikapasiteetti kartonkien kiusana

Viime vuonna kartonkien vienti kasvoi neljällä prosentilla, sen sijaan tuotanto laski hieman vuodesta 2024. Vaikka vienti Yhdysvaltoihin laski koko vuoden tasolla vain hieman, jälkimmäisen vuosipuoliskon vienti laski kymmenyksellä. Myös Yhdysvaltojen viennin arvo laski selvästi tuontitullien seurauksena. Vienti päämarkkina-alueelle Eurooppaan kasvoi vähän, sen sijaan Etelä- ja Väli-Amerikan viennissä nähtiin selvää kasvua ja niiden yhteenlaskettu markkina-osuus nousikin noin kymmenykseen koko viennistä. Keskimääräinen vientihinta laski kahdella prosentilla.

Tänä vuonna kartonkien vienti säilyy lähes viime vuoden kaltaisena. Metsä Boardin Takon kartonkitehtaan sulkeutuminen viime kesänä hieman vähentää ja Stora Enson Oulun kuluttajapakkauskartonkilinjan ylösajo vuorostaan kasvattaa tuotantoa. Vaikka sekä euroalueen että Yhdysvaltojen taloudessa nähtäneen tänä vuonna kohtuullista kasvua vaikeasta toimintaympäristöstä huolimatta (PTT:n kansantalouden ennuste 25.3.), kartonkien markkinanäkymä säilyy tänä vuonna vaisuna. Ylikapasiteetti kiusaa kaikilla markkina-alueilla ja markkinoiden tervehtyminen edellyttäisi tehottomamman kapasiteetin sulkemisiä. International Paper on aloittanut pelin ilmoittamalla useista tehtaiden sulkemisista sekä Yhdysvalloissa että Euroopassa, joskin leikkaukset kohdistuvat etenkin ulkopakkauskartonkeihin. Tarjonnan hillitsemiseksi suomalaisilla kartonkitehtailla tullaan turvautumaan lomautuksiin tänäkin vuonna.

Keskimääräinen vientihinta säilyy viime vuoden kaltaisena. Yhdysvaltojen viennin arvon voi olettaa tämänhetkisten kymmenen prosentin tuontitullien myötä

JULKIVAPAA 16.4. klo 10.00

laskevan tänäkin vuonna. Ensi vuonna tuotanto ja vienti hieman piristyvät. Vaikka maailmankaupan epävarmuudet ja markkinoiden hermostuneisuus jatkuvat, euroalueen ja etenkin Saksan investointipaketit tukevat talouskasvua.

Papereiden tuotanto ja vienti laskevat

Viime vuonna papereiden vienti kasvoi kolmella prosentilla, tuotanto sen sijaan pysyi lähes vuoden 2024 kaltaisena. Yhdysvaltoihin vietiin keväällä ilmoitettua tuontitulleista huolimatta papereita kuten ennenkin, mutta viennin arvo laski viidellä prosentilla. Papereiden vienti kasvoi tärkeimmälle markkina-alueelle Eurooppaan, etenkin Belgiaan, Saksaan ja Alankomaihin. Myös Väli-Amerikkaan vienti kasvoi selvästi, vaikka markkinaosuus onkin pieni. Keskimääräinen vientihinta laski kolmella prosentilla.

Tänä vuonna papereiden tuotantoa ja vientiä vähentävät kapasiteetin muutokset, sillä sekä UPM että Sappi sulkivat päälystetyn aikakauslehtipaperin tuotantoa viime vuoden lopulla. Tämä tulee mahdollistamaan käyntiasteiden maltillisen kasvattamisen toiminnassa olevilla paperikoneilla. Ylikapasiteettia kuitenkin riittää, koska graafisten papereiden kysyntä laski viime vuonna Euroopassa lähes kymmenyksellä. Kysynnän laskun myötä tuottajat varautuvat uudelleenjärjestelyihin. UPM ja Sappi allekirjoittivat aiesopimuksen graafisen papereiden tuotannon eriyttämisestä yhteisyritykseen. Tämä koskisi myös neljää suomalaista paperitehdasta Kouvolassa, Raumalla, Jämsänkoskella ja Lohjalla. Kokonaisuudessaan papereiden kysyntä säilyy vaisun taloustilanteen myötä päämarkkina-alueilla melko muuttumattomana. Keskimääräinen vientihinta hieman nousee, sillä monet eurooppalaiset tuottajat ovat ilmoittaneet alkuvuodesta hinnan korotuksista kohonneiden tuotantokustannusten myötä.

Ensi vuonna papereiden tuotanto ja vienti säilyvät tämän vuoden kaltaisena, koska Euroopan ja Yhdysvaltojen orastava talouskasvu hukkuu graafisten papereiden kulutuksen trendinomaiseen laskuun.

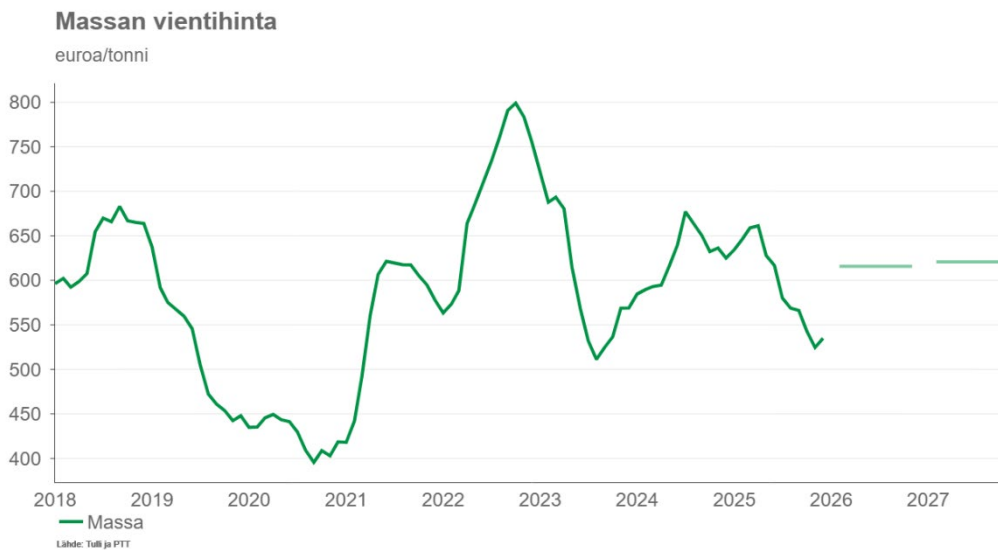
Havusellun vientihinta nousussa

Massan vienti kasvoi viime vuonna noin viidellä prosentilla ja tuotanto hieman tätä vähemmän. Vientiin päätyvä osuus tuotannosta kasvoi vuodesta 2024. Vienti kasvoi etenkin tärkeimmälle markkina-alueelle Kiinaan ja muualle Aasiaan, toimitukset Eurooppaan sen sijaan vähenivät. Keskimääräinen vientihinta laski neljällä prosentilla.

JULKIVAPAA 16.4. klo 10.00

Sellujen satamavarastot Euroopassa taittuivat laskusuuntaan viime vuoden loppupuolella. Tämän myötä pitkäkuituisen havusellun markkinahinta Euroopassa kääntyi tammikuussa 2026 nousuun pitkän tasaisen kauden jälkeen, joskin viime viikkoina hinnan nousu vaikuttaisi loppuneen. Myös lehtisellun hinta on noussut ja näiden kahden sellulaadun välinen hintaero hieman tasoittunut. Kiinassa havusellun markkinahinta on kehittynyt alkuvuoden tasaisesti.

Alkuvuodesta sellun tuotantoa Suomessa on avittanut korkea sähkön hinta. Talven taittuessa tuotantoseisokeista on jälleen ilmoitettu. Suomen lisäksi pitkäkuituisen sellun tuotantoa supistetaan eri syistä Keski-Euroopassa ja Kanadassa. Lisäksi Aasiassa puuhakkeen ja sellun tarjontaa rajoittaa mm. Indonesiassa koetut maanvyöryt. Vaikka paperi- ja kartonkimarkkinoilla ei ole nähtävissä kysynnän piristymistä tänä vuonna ja globaalissa kaupassa on entistä enemmän epävarmuutta, tarjonnan hetkelliset rajoitukset tuovat markkinoille pientä positiivista virettä. Tämä luo nostetta sellun hinnalle, etenkin kun Kiinassa uutta sellukapasiteettia on käynnistymässä vasta loppuvuodesta.

Sellun nousevien markkinahintojen myötä myös keskivientihinta nousee tänä vuonna. Euro-dollarin kurssissa ei odoteta tapahtuvan vientikehitykseen merkittävästi vaikuttavia muutoksia (PTT:n kansantalouden ennuste 25.3.). Ensi vuonna vienti säilyy pitkälti tämän vuoden kaltaisena: vaikka lopputuotemarkkinoiden hienoinen virkistymisen kasvattaa sellun kysyntää, tuotantokapasiteetin kasvu Aasiassa pienentää alueen markkinaosuutta. Pidemmällä aikavälillä pitkäkuituisen havusellun kysynnän kehitystä varjostaa lyhytkuituisen sellun käyttökohteiden monipuolistuminen ja kasvava osuus sellun maailmanmarkkinoista.

Sahatavaran viennin kasvu hidastuu

Sahatavaran vienti kasvoi viime vuonna vahvasti, kun viennin määrä kasvoi 11 prosenttia, vaikka sahatavaran globaali kulutus kehittyi vaimeasti. Suomen vienti Eurooppaan kasvoi 16 prosenttia. Kasvua edesauttoi Keski-Euroopassa vallitseva tukin heikentynyt saatavuus. Tukkipulaa on aiheuttanut tuhopuun vähentyminen ja kymmenen vuotta jatkuneiden runsaiden tuhojen kaventama hakkuupotentiaali.

Kuluvana vuonna sahatavaran globaali kysyntä ei nouse merkittävästi, sillä Euroopassa ja Yhdysvalloissa on odotettavissa vain pientä rakentamisen kasvua. Aasian maista kasvu on kituliasta Japanissa ja Kiina kärsii edelleen rakennussektorinsa ongelmista. Kysynnän heikkouden lisäksi markkinoihin voivat ennustejaksolla vaikuttaa Kanadan ponnistukset sahatavaran vientinsä kasvattamiseksi USA:n ulkopuolelle. Mikäli kanadalaiset tuottajat lähtevät toisissaan pyrkimään muille markkina-alueille, vaikutukset kauppavirtoihin koetaan pääasiallisesti vasta ensi vuonna. Kanadan viennin kasvu lisäisi kilpailua Suomelle tärkeillä markkina-alueilla, mikä voisi vähentää Suomen vientiä.

Lähi-itään vietiin viime vuonna yhdeksän prosenttia Suomen sahatavaran kokonaisviennistä. Iranin sota ja Hormuzinsalmen sulkua rajoittavat merkittävästi vientiä alueelle toisella vuosineljänneksellä. Kriisin päätyttyä tilanteen palautumisessa kestää aikansa, mutta loppuvuotta kohden takamatkaa kurotaan kiinni.

Vaikka globaali sahatavaran kulutus ei juuri kasvakaan tänä vuonna, niin Keski-Euroopan supistunut tarjonta yhdistettynä rakentamisen maltilliseen kasvuun Euroopassa auttaa Suomen sahatavaran viennin neljän prosentin kasvuun. Sahatavaran tuotanto kasvaa kuluvana vuonna kaksi prosenttia, koska kotimaan kulutus jatkaa matelemistaan. Sahatavaran keskimääräinen vuotuinen vientihinta kasvaa tänä vuonna jonkin verran. Vuonna 2027 viennin kasvu hidastuu.

Vanerin vienti kääntyy nousuun

Vanerin vienti väheni viime vuonna kaksi prosenttia. Vähennyksen takana olivat UPM:n vaneritehtaiden alkuvuoden lakko, vaikka sen vaikutusta saatiinkin kurottua kiinni vuoden edetessä, ja Metsä Groupin Suolahden tehtaan koivuvanerin tuotantolinjan sulkeminen. Suomalaisen vanerin tärkeimmät markkina-

JULKIVAPAA 16.4. klo 10.00

alueet olivat viime vuonna tototutusti Eurooppa (80 prosenttia viennistä) ja Yhdysvallat (kymmenen prosenttia viennistä). Vienti Eurooppaan väheni viisi prosenttia, mutta vienti Yhdysvaltoihin kasvoi kuusi prosenttia.

Kuluvana vuonna rakentaminen kasvaa maltillisesti Euroopassa, mikä lisää vanerin kysyntää. Toisaalta vanerin kysyntää Euroopassa painaa edelleen eurooppalaisen autoteollisuuden heikko tilanne. Euroopan markkinoilla suomalaisen vanerin asemaa tukevat EU:n viime vuonna asettamat polkumyyntitullit kinaalaiselle ja brasilialaiselle vanerille. Kirjoitushetkellä Yhdysvalloilla on voimassa 15 prosentin suuruinen tuontitulli vanerille, joka rajoittaa viennin kasvua Yhdysvaltoihin.

Tänä vuonna Suomen vanerin vienti kasvaa kaksi prosenttia. Tuotanto kasvaa aavistuksen vientiä vähemmän, sillä Metsä Group sulkee toisella vuosineljänneksellä Suolahden tehtaan havuvanerilinjan. Ensi vuonna vanerin tuotantokapasiteettia kohottaa Metsä Groupin Äänekosken uuden LVL-tehtaan ylösajo. Uuden tehtaan käynnistyminen kasvattaa Suomen tuotantoa ja vientiä jo ensi vuonna.

Metsäteollisuuden tuotanto					
	Paperi milj. t.	Massa milj. t.	Kartonki milj. t.	Sahatavara milj. m ³	Vaneri milj. m ³
2022	3,1	9,8	4,2	11,2	1,1
2023	2,9	9,2	3,4	10,4	0,9
2024	3,0	9,3	3,7	10,9	0,9
2025	3,0	9,5 ^a	3,6	11,7	0,9
	%	%	%	%	%
2026e	-5 %	0 %	1 %	2 %	2 %
2027e	0 %	1 %	2 %	1 %	5 %

Lähde: Metsäteollisuus ry, PTT:n ennuste (e) ja arvio (a)

Puunkäyttö nousee hieman tuotannon lisääntymisen myötä

Metsäteollisuuden puunkäyttö kasvoi viime vuonna arviolta viidellä prosentilla, mihin vaikutti erityisesti sahatavaran tuotannon ja viennin reipas nousu. Tänä vuonna puun käyttömäärä nousee edelleen, mutta viime vuotta maltillisemmin. Puunkäytön odotetaan lisääntyvän noin prosentilla viime vuodesta, sillä sahatavaran tuotanto pysyy maltillisessa kasvussa ja massateollisuuden puun tarve

JULKIVAPAA 16.4. klo 10.00

pysyy suunnilleen viime vuoden tasolla. Ensi vuonna nousua on edelleen prosenttien verran kuluva vuodesta, kun käyttö määrä nousee hienoisesti sekä massa- että puutuoteteollisuudessa.

Raakapuun tuonti väheni viime vuonna noin viidenneksellä jääden noin 4,1 miljoonaa kuutiometriin. Tärkeimmistä tuontimaista Viro nousi jälleen suurimmaksi puuntoimittajaksi Latvian ohi, vaikka tuonti Virosta supistui vajaan viidenneksen edellisvuodesta. Tuonti Latviasta laski hieman yli kolmanneksella, ja molemmista maista, Virosta ja Latviasta tuotiin puuta suunnilleen saman verran, hieman yli 1,4 miljoonaa kuutiometriä kummastakin. Ruotsista tuodun puun määrä kasvoi lähes kymmenyksellä ja nousi liki 900 000 kuutiometriin.

Tuontilajikkeista merkittävimminä pysyivät mänty- ja koivukuitupuun sekä hake. Mäntykuidun tuonti nousi reilulla kymmenyksellä noin 1,2 miljoonaa kuutiometriin. Koivukuitua tuotiin suunnilleen saman verran, mutta sen määrä laski reilulla kymmenyksellä ja hakkeen tuonti laski kolmanneksella noin 1,1 miljoonaa kuutiometriin. Suomesta viedyn puun määrä väheni vajaan kymmenneksen verran ja puuta vietiin kaikkiaan noin 1,6 miljoonaa kuutiometriä. Tästä Ruotsiin meni 1,2 miljoonaa kuutiometriä sisältäen suurimmaksi osaksi mäntytukkia ja havukuitua.

Hakkuiden määrä maltilliseen nousuun

Viime vuonna puunkorjuumäärä pysyi lähes edeltävän vuoden tasolla. Viikkoa alkuvuoden jälkeen, loppuvuosi oli puunkorjuussa poikkeuksellisen hiljainen, ja vuoden viimeisellä kvartaalilla korjuumäärä jäi alhaisimmaksi vuosikymmeneseen. Koko vuonna yksityismetsien pystyhakkuissa oli noin viiden prosentin lasku, mutta hankintahakkuiden määrä nousi suunnilleen 1,5-kertaisesti.

Kuluvan vuoden tammi-helmikuussa hakkuumäärä väheni liki kymmenyksellä viime vuoden alkuun verrattuna, mikä näkyi kaikissa puutavaralajeissa. Toisaalta viime vuoden alkupuoliskolla hakkuiden määrä oli korkeimmillaan sitten vuoden 2021. Viiden edeltävän vuoden tammi-helmikuun keskiarvoon nähden vuoden alun hakkuumäärä oli vain pari prosenttia alhaisempi. Hakkuumäärien odotetaan nousevan tänä ja ensi vuonna, kun metsäteollisuuden puun käyttö määrä pysyttelee maltillisessa nousussa. Tänä vuonna korjuumäärä nousee parilla prosentilla viime vuodesta ja ensi vuonna nousua on noin prosentin verran kuluva vuodesta.

Hupenevat varastot lisäävät puukauppoja

Puukauppa käynnistyi viime vuonna vilkkaana, mutta kysyntä hiljeni vuoden loppua kohden, jolloin kauppoja solmittiin poikkeuksellisen vähän. Heinä-joulukuussa pystykauppoja solmittiin peräti 40 prosenttia vähemmän kuin edeltävän vuoden vastaavana aikana. Myös viiden edellisvuoden heinä-joulukuun keskiarvoon suhteutettuna pudotusta oli kolmanneksen verran. Koko vuoden pystykauppamäärä laski reilulla viidenneksellä edellisvuoteen verrattuna. Hankintakauppojen määrä kääntyi sen sijaan nousuun, ja niitä toteutettiin yli neljänneksen enemmän kuin edeltävänä vuonna. Kauppamääriä tarkasteltaessa huomionarvoista on runkoinnoittelun yleistyminen, mihin viittaa tilastoinnissa erikoispuun kauppamäärien moninkertaistuminen viime vuosien aikana.

Puun heikko kysyntä heijastui sekä tukki- että kuitupuun pystykauppoihin. Kuitupuun pystykauppamäärä laski hieman tukkipuuta enemmän. Keskimääräistä jyrkempi lasku oli koivutukin sekä mänty- ja koivukuidun pystykaupoissa. Kuusikuidussa muutos oli muita puutavaralajeja maltillisempi. Taustalla oli ostojen voimakkaampi supistuminen harvennusleimikoilla, joilta saadaan merkittävä osuus mänty- ja koivukuidun kertymästä. Kuusikuidusta suurempi osuus kertyy uudistuskohteilta, joilla pystykauppamäärä laski hieman keskimääräistä vähemmän. Kuitupuukaupan laskuun vaikutti myös energiapuun kysynnän väheneminen.

Menneen talven aikana markkina on pysytellyt edelleen varsin hiljaisena, ja tammi-helmikuun pystykauppamäärä oli liiki neljänneksen viime vuoden alkua pienempi. Toisaalta on syytä muistaa, että puukauppa kävi viime vuoden alussa tavanomaista vilkkaammin. Kuitenkin kuluvan vuoden alussa puukauppoja on tehty viime vuosiin verrattuna selvästi keskimääräistä vähemmän. Kysynnässä pientä elpymistä on ollut havaittavissa kuusivaltaisilla uudistusleimikoilla. Kuusitukin pystykauppamäärä oli edellisvuosien keskiarvoon nähden lähes tavanomaisella tasolla, vaikkakin laskua viime vuoden alkuun verrattuna oli noin 14 prosenttia. Osaltaan kauppamäärissä näkyy alkuvuoden ajan alueellisella tasolla myös Hannes-myrskyn vaikutus, jonka seurauksena kauppamäärät ovat olleet selvästi tavanomaista korkeampia etenkin Etelä-Pohjanmaalla.

MTK:n Metsätutka -kyselyn mukaan yksityismetsänomistajat ovat aikaisempaa epävarmempia tämän vuoden myynnin suhteen. Alle kymmenesosa on varmoja myynnistä, ja yli 70 prosenttia vastaajista arvelee, etteivät myy. Myös ensi vuoden myyntihalut ovat laskeneet – puukaupoille aikoo pienempi osa kuin viime vuoden kyselyssä. Vain harva kokee enää hintatason tai hyvän

puun kysynnän edistävän puun myyntipäätöstään. Metsänhoidolliset syyt pysyvät edelleen kärjessä puunmyyntipäätöksen taustalla, mutta niidenkin vaikutus on laskenut. Tuhopuiden korjuu on selvästi noussut, ja jopa lähes viidesosa ilmoitti sen vaikuttavan myyntipäätökseen.

Vuoden loppua kohden kysynnän puumarkkinoilla odotetaan hiljalleen lisääntyvän vaisun syksyn ja talven jäljiltä. Taustalla vaikuttaa puunostajien pystyvarastojen purku viime vuonna, kun hakkuita tehtiin selvästi kauppoja enemmän. Samalla puunkäyttö pysyttelee hienoisessa nousussa. Tänä vuonna pystykauppamäärä nouseekin neljä prosenttia viime vuodesta. Ensi vuonna nousu jatkuu ja kaupat lisääntyvät kuusi prosenttia kuluvasta vuodesta.

Kuitupuun hinnat laskevat

Kysynnän heikkeneminen yhdessä varastojen purun kanssa on näkynyt paitsi kauppamäärissä myös puun hintatasossa. Viime syksynä puun hinnat lähtivät jyrkkään laskuun, mikä jatkui talveen saakka. Lasku on näkynyt erityisesti kuitupuun hinnoissa, jotka nousivat aiempina vuosina selvästi. Hankintakaupoissa hintakehitys kulki samaan suuntaan, mutta muutokset jäivät suhteellisesti pystykauppoja loivemmiksi.

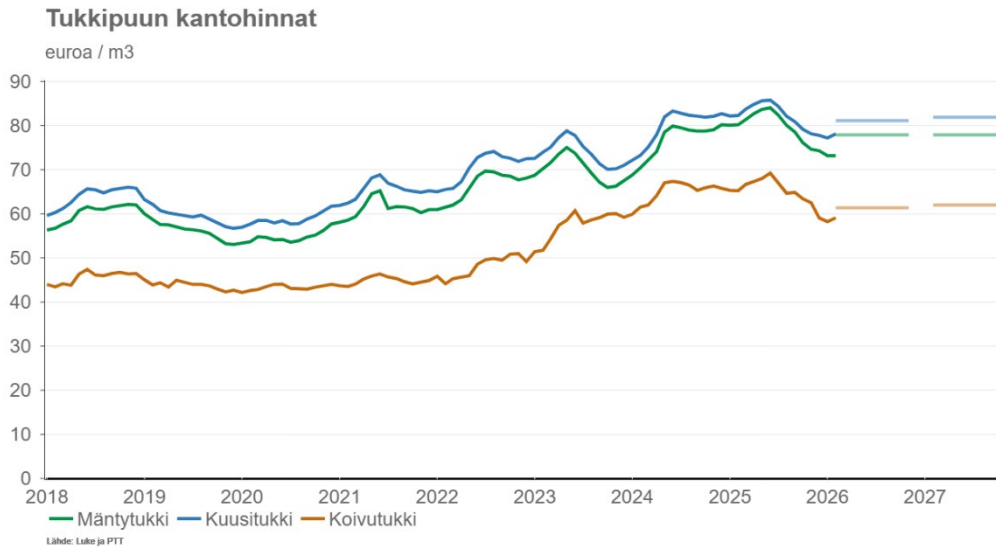
Hintojen selvästä laskusta huolimatta viime vuonna vuotuinen keskikantohinta nousi hieman edeltävästä vuodesta, mikä johtui erityisesti vuoden alkupuoliskolla vilkkaasti käyneestä puukaupasta. Kaikkiaan tukkipuun keskihinta nousi noin kolme prosenttia ja kuitupuun hieman yli prosentin. Mäntytukin hinta kohosi suhteellisesti hieman kuusitukkaa enemmän. Havukuidun keskihinnoissa muutos oli maltillisempi ja niissä nousu oli hieman alle kaksi prosenttia. Koivutukin ja -kuidun keskihinnoissa pysyteltiin suunnilleen edeltävän vuoden tasolla.

Vuosi sitten puun hinta oli selvästi nykyistä korkeammalla, ja kuluvan vuoden tammi-helmikuussa tukkipuun keskihinta oli noin seitsemän prosenttia eli suunnilleen viisi euroa viime vuoden alkua matalampi. Kuitupuun hinnassa lasku oli lähes kolmanneksen eli suunnilleen kymmenisen euroa viime vuoden tammi-helmikuun hinnoista.

Tänä vuonna puun myyntimäärillä painotettu vuotuinen keskikantohinta kääntyy ensimmäisen kerran laskuun sitten vuoden 2020. Pystykaupoissa puun keskihinta laskee noin kuusi prosenttia. Tukin keskihinta pysyttelee kuitenkin lähellä viimevuotista tasoa. Kuusitukin kysyntä on hieman mäntytukkaa vahvempi, ja sen keskihinta laskee maltillisesti viime vuodesta, kun mäntytukin keskihinnan lasku on noin kolme prosenttia. Koivutukin keskihinnassa lasku on

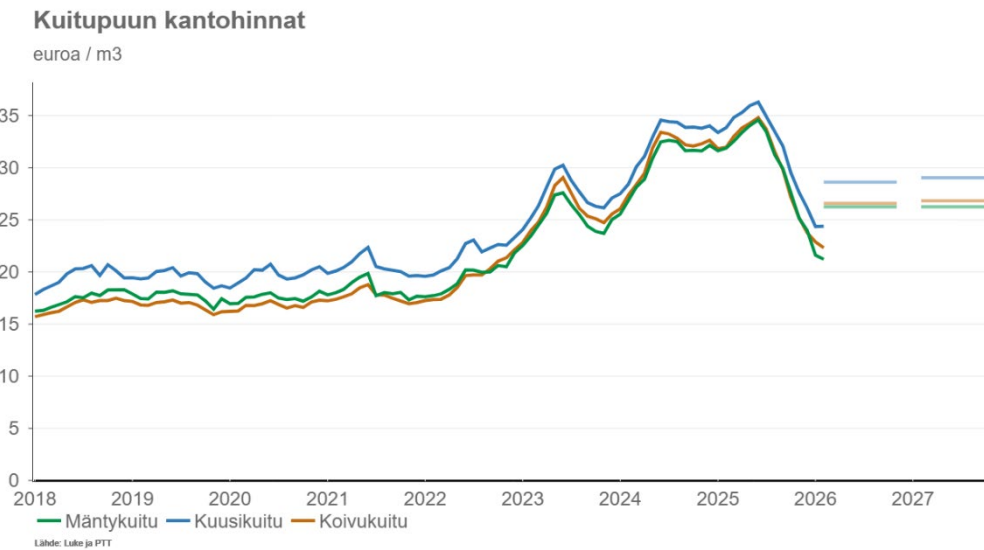
JULKIVAPAA 16.4. klo 10.00

hieman havutukkia suurempi. Ensi vuonna tukin hinta nousee hienoisesti, noin kaksi prosenttia kuluvasta vuodesta. Kuusitukin hinta nousee hieman mänty-
tukkia enemmän.

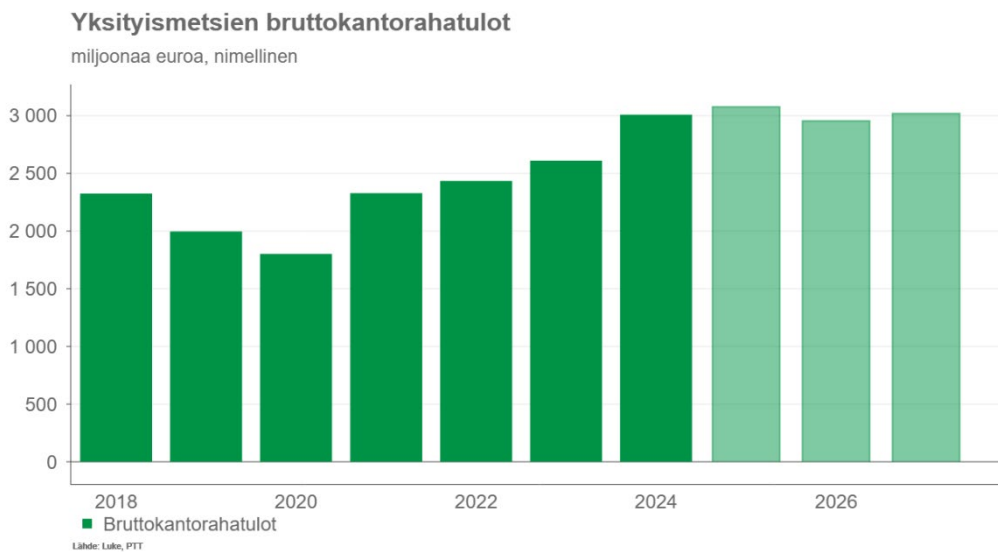

Kuitupuun hintakehitys kääntyy viime vuosien nousujen jälkeen selvään laskuun tänä vuonna ja pystykaupoissa vuotuinen keskihinta laskee 15 prosenttia. Lasku näkyy sekä havu- että koivukuidun hinnoissa. Kuitupuumarkkinan kilpailua hellittää osaltaan puun energiakäytön väheneminen. Aikaisempina vuosina kuitupuuta ostettiin sekä massan että energian tuotantoon, mikä vaikutti hintakehitykseen. Ensi vuonna hintakehitys tasaantuu ja kuitupuun keskihinta nousee maltillisesti kuluvasta vuodesta.

JULKIVAPAA 16.4. klo 10.00

Muutokset puumarkkinoilla heijastuvat myös yksityismetsien kantorahatuloihin, jotka kääntyvät tänä vuonna laskuun. Viime vuonna nimelliset kantorahatulot nousivat vielä arviolta noin kaksi prosenttia, mihin vaikutti alkuvuoden vahva vire puumarkkinoilla. Tänä vuonna puunmyyntitulot laskevat noin neljä prosenttia vajaaseen kolmeen miljardiin euroon puun hinnanlaskun seurauksena, vaikka hakkuissa ja kauppamäärissä nähdäänkin maltillista nousua. Ensi vuonna tulot nousevat noin kolme prosenttia, kun markkina pysyy hienoisessa nousussa hakkuiden, kauppojen ja hintatason osalta.

Energiapuun kysyntä laskussa

Vuonna 2025 lämpö- ja voimalaitosten puupolttoaineiden käyttö väheni viisi prosenttia. Metsähakkeen käyttö väheni reippaasti, mutta metsäteollisuuden sivutuotepuun käyttö nousi hieman. Energiapuun kaupat¹ vähenivät viime vuonna 45 prosenttia. Energiapuun kaupoissa on viimeisten kymmenen vuoden aikana nähty voimakkaita heilahduksia, mutta viimevuotinen oli tämän ajanjakson suurin. Kauppamäärän vähenemisen taustalla oli pääasiassa lauha talvi 2024–2025, jonka jäljiltä puupolttoaineita oli jäänyt varastoon. Viime vuoden toisella vuosineljänneksellä energiapuun pystykauppojen keskihinta kääntyi laskuun. Koko viime vuoden osalta keskimääräinen hinta nousi yksitoista prosenttia hakkuutähteiden voimakkaan hinnan nousun johdosta.

Tämä vuosi alkoi tammi-helmikuun kestäneellä pitkällä pakkasjaksolla ympäri Suomen, mikä lisäsi merkittävästi puupolttoaineiden käyttöä lämpö- ja voimalaitoksissa. Sen takia lämpö- ja voimalaitosten puupolttoaineiden varastot laskevat. Tarve täyttää varastot ensi talvea varten on lisännyt tänä vuonna puupolttoaineiden kysyntää. Toisaalta energiayhtiöiden käyttöönottamat sähkökatilat vähentävät puun polttoa, mutta siitä huolimatta energiayhtiöillä täytyy olla riittävät varastot puupolttoaineita kylmän talven varalle.

Havutukin hinta kohonnut Keski-Euroopassa

Euroopan puumarkkinoilla PTT:n seurannassa olevissa maissa (Itävalta, Ruotsi, Saksa, Tšekki ja Viro) havutukin ja -kuidun hintakehitys eriytyi hieman viime vuonna. Kuusitukin nimellisten hintojen kehitys oli nousujohteista Keski-Euroopan maissa. Myös Virossa kuusitukin hinta lähti kohoamaan vuoden jälkimmäisellä puoliskolla, kun taas Ruotsissa hinta pysytteli tasaisena loppuvuonna. Mäntytukin hinta kohosi vuoden jälkimmäisellä puoliskolla erityisesti Tšekissä, Itävallassa ja Virossa. Ruotsissa mäntytukin hinta laski sen sijaan selvästi alkuvuonna nähdyn nousun jälkeen. Vuoden vaihteessa havutukin hinnannousu jatkui maltillisena Itävallassa, mutta Saksassa ja Virossa kehitys kääntyi laskusuuntaiseksi.

¹ Luken arvion mukaan tilasto kattaa reilut puolet metsähakkeen raaka-aineena käytetystä puusta.

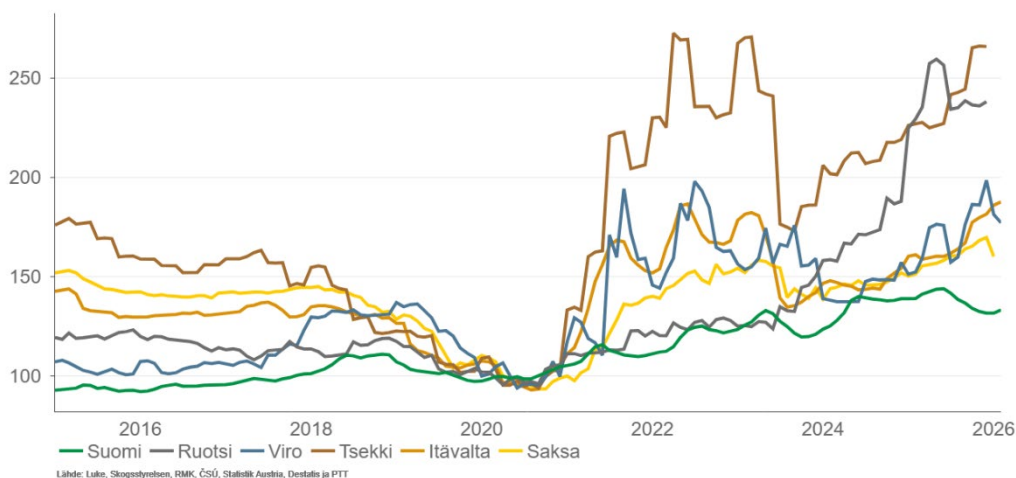
JULKIVAPAA 16.4. klo 10.00

Havukuitupuun hintakehitys oli tukkipuuhun verrattuna Keski-Euroopassa varsin tasaista, eikä merkittäviä heilahduksia juurikaan nähty. Itävallassa havukuidun hinta pysytteli hyvin tasaisena läpi vuoden, ja Tšekissä ja Saksassa oli hienoista nousua. Virossa hinnanlasku on jatkunut vuodesta 2024 lähtien, vaikka vuoden vaihteessa kehitys hieman tasaantuikin. Ruotsissa havukuidun hinta pysyi sen sijaan tasaisena koko loppuvuoden ajan.

Nähtäväksi jää, miten puun hinta kehittyy tänä vuonna Keski-Euroopassa ja Ruotsissa. Keski-Euroopassa tukkipuusta on ollut osin pulaa johtuen vähentyneestä tuhopuun määrästä, mikä on aiheuttanut hintapainetta erityisesti kuusitukille. Keski-Euroopan tuhopuun määrä on arviolta laskenut suunnilleen vuotta 2018 edeltäneelle tasolle, ja sen odotetaan pysyvän vakaampana. Siksi tarjonta jää pienemmäksi kuin aiempina vuosina, jolloin tuhopuuta tuli markkinoille runsaasti. Ruotsissa alkuvuoden hintakehityksessä näkyy luultavasti Johannes-myrsky, jonka seurauksena kaatui arviolta 11 miljoonaa kuutiota puuta. Tämän vaikutukset jäävät kuitenkin Hannes-myrskyn tapaan alueelliseksi ja väliaikaisiksi.

Kuusitukin hinnat kansainvälisesti

Indeksi, 2020 = 100

Lisätietoja:

Paperi-, kartonki- ja selluteollisuus: metsäekonomisti Marjo Maidell, p. 040 164 8169

Saha- ja vaneriteollisuus: metsäekonomisti Matti Valonen, p. 040 164 8151

Metsätalous- ja puumarkkinat: metsäekonomisti Olli Korhonen, puh. 040 481 9279

JULKIVAPAA 16.4. klo 10.00

sähköpostiosoitteet: etunimi.sukunimi@ptt.fi